

Sähkö on tärkeä yhteistyökumppani karjanhoidossa

Teksti: Anita Seppänen

Kumikenkien alla hanki kierii jäähelminä, kun karjatilan isäntä Voitto Suopanki astelee pirtistään pihansa poikki navetalleen kevään sulattamia lätäköitä kierellen. Yhdeksän hirven kaadossa avustanut metsästyskaveri näyttelee kopillaan välinpitämätöntä seuraten silti herkeämättä pihan tapahtumia. Aurinko kilottaa tähän vuodenaikaan pitenevää päivää. Isäntä pysähtyy, mittailee katsellaan maisemaa Kemijärven Javaruksella.

- Nykykaisella karjatilalla sähkö on ratkaisevan tärkeä yhteistyökumppani, isäntä Voitto Suopanki sanoo.

- Talvella energiaa hupenee pihatton, karjan ja päärakennuksen toimintojen lisäksi autojen ja traktoreiden lämmitykseen ja myös pihan valaistukseen.

-Lannan levitykset ovat edessä muutaman viikon kuluessa, hän sanoo. Kevätviikot ennen toukokuuta käytetään kesän töiden valmisteluun, koneiden huoltoon ja kunnostukseen.

Pihattonavetassa päälukua on 70, josta puolet lypsäviä ja loput nuorta karjaa. Maitoa tilalla tuotetaan noin 135 000 litraa vuosittain. Seudun suurin, automatisoitu pihatton on palvellut karjaa nyt viisi vuotta. Koko navetan energialähteenä on sähkövirta.

Lehmät, fiksua kun ovat, käyvät ajallaan lypsyasemalla lypsettävänä. Ruokintaan kasvatetaan tilan 60 hehtaarilta tuorehuria, väkirehut jaetaan ruokinta-automaateilla, joita on kaksi. Kukin lypsylehmistä saa päivän mittaan vain vussin määrän rehua. Jokaisen annokset on ohjelmoitu rehuautomaattia ohjaavalle tietokoneelle. Kun lehmä pistäytyy rehukioskille, sen kaulaan asetettu tunnistinlevyke ilmoittaa tunnuksella rehuautomaatille, joka annostelee ruokailijalle kuuluvan annoksen.

Automaatiota hyödynnetään myös huollossa ja puhtaanapidossa, sillä suuren karjan hoidossa sähköllä toimivat koneet ja laitteet helpottavat aivan ratkaisevalla tavalla isäntäväen työtä.

- Jos sähköt katkeaisivat, niin kerta kaikkiaan ihan koko homma pysähtyisi. Kyllä lyhyet luonnonilmiöiden aiheuttamat katkokset karjatilalla kestetään mutta useammat tunnit alkavat olla jo liikaa, Suopanki sanoo.

-Tänne Javarukselle sähköt saatiin varsin myöhään, vasta 1970-kuvulla. Mutta kyllä niistä on sitten nautittukin sillä jakelu on pelannut hyvin.

Kaikki pelaa sähköllä

Karjan lanta poistuu automaattisesti navetan takana sijaitsevaan lietalantaan. Ilmastoinnilla pidetään navetan lämpötila ja kosteus lehmien hyvinvoinnille sopivana ympäri vuoden, lattiat lämmitetään normaaliin huonelämpötilaan karjan hyvin-

voinnin turvaamiseksi. Vuosittain karjan juomavettä lämmitetään 17 asteiseksi 1,5 miljoonaa litraa, sillä lämmin juoma lisää maidontuotantoa. Lämmintä ja kuumakin vettä tarvitaan myös kaiken puhtaanapitoon ja pesemiseen päivittäin. Kaikki nämä toiminnot pelaavat sähköllä.

Maitokeittiön puolella koneet jäähdyttävät 2500 tilatankissa maidon ja pitävät sen kylmänä, pesulaitteilla puhdistetaan lypsykoneet ja sosiaalitoimien puolella voivat isäntä, emäntä ja lomittaja huolehtia omasta puhtaudesta. Toimistohuoneessa tilan asioita hoidetaan tietokoneilla ja muilla nykyaikaisilla toimistokoneilla.

- Ja tietysti sitä valaistustakin tarvitaan, tehokkaampaa valoa karjaa hoidettaessa ja himmeää valaistusta lehmien ja nuoren karjan lepäillessä.

Suopankien tilalla kuluu vuoden mittaan sähköä noin neljän tavanomaisen sähkölämmitteisen omakotitalon verran. Myös tilan päärakennusta lämmitetään sähköllä.

Koillis-Lapin Sähkö uudistaa verkkopalveluja ja liittymisehdot

Koko maata kattava sähkömarkkinalaki uudistettiin viime joulukuussa. Uusi laki on edellyttänyt alan yrityksiltä verkkopalvelu- ja liittymisehtojen uudistamista ja muutosten hyväksyttämistä Energiamarkkinavirastolta.

Teksti: Anita Seppänen

- *Tarkempia tietoja uusista sopimusehdoista saa Koillis-Lapin Sähkö Oy:n asiakaspalvelusta Kemijärvellä, toimitusjohtaja Seppo Pernu sanoo.*

- Tämän asiakaslehtemme liitteenä lähetämme kaikille asiakkaillemme verkkopalveluehdot. Myös liittymisehtoihin tulee muutamia muutoksia, toimitusjohtaja Seppo Pernu kertoo.

-Koillis-Lapin Sähkössä sovelletaan yleisiä valtakunnallisia verkkopalvelu- ja liittymisehtoja, jotka energiamarkkinavirasto on vahvistanut.

- Verkkopalveluehtoja sovelletaan sähköverkkosopimuksiin. Tämä sopimus on kaikilla sähköverkkosopimuksemme.

- Liittymisehtoja puolestaan sovelletaan liittymissopimukseen, joka on tehty liittäessä sähkökäyttöpaikka sähköjakeluverkkoon. Liittymissopimuksen olemme tehneet yleensä kiinteistön omistajan tai haltijan kanssa.

- Uudet verkkopalvelu- ja liittymisehdot tulevat voimaan 1.7.2005. Voimaantulo ei edellytä asiakkailta mitään toimenpiteitä

- Ehtojen muutokset koskevat pääasiallisesti sähkömarkkinalakiin ja asetuksiin

vuosina 2003 ja 2004 tehtyjä muutoksia, Pernu sanoo.

Näitä ovat mm. pitkistä keskeytyksistä maksettavat vakiokorvaukset sekä energianmittausta ja mittalaitteen lukemista koskevat tarkennukset. Samalla ehtojen tekstiä on joiltain osin selkeytetty. Uusissa sopimusehdoissa asiakkaan asemaa pääsääntöisesti parannettu.

Uudet ehdot eivät aiheuta muutoksia sopimusten voimassaoloon tai irtisanomiseen.

Liittymisehtojen muutokset

1. Liittymisehtojen soveltaminen

1.2. Näitä ehtoja voidaan soveltuvin osin soveltaa sellaisiin sähköntuotantolaitteistoja sisältäviin sähkökäyttöpaikkoihin, joistasähkönsyöttö jakeluverkkoon on teknisin keinoin tehokkaasti estetty. Jos sähkökäyttöpaikalla on sähköntuotantolaitteisto, joka toimii rinnan jakeluverkon kanssa niin, että tuotettu sähkö voidaan siirtää osin tai kokonaan jakeluverkkoon, on sellaisen sähköntuotantolaitteiston liittymisehdoista sovitettava erikseen.

4. Liittymismaksu

4.3. Sähköntarpeen muuttuessa liittymissopimuksessa määriteltyä liittymän kokoa voidaan muuttaa. Menettelytavat määritellään jakeluverkon haltijan liittymismaksuperusteissa, joissa huomioidaan liittymän pienentämisessä ja suurentamisessa sovellettavat menettelytavat.

6. Liittäminen

6.1. Jakeluverkon haltija liittää liittäjän sähkölaitteistot verkkoonsa, kun liittymissopimus on voimassa ja liittyjä vakuuttaa sähkölaitteistonsa olevan sellaisessa kunnossa, että yhteen kytkemisestä ei aiheudu vaaraa tai häiriötä. Liittäjän tulee esittää sähkölaitteistoa koskeva asianmukainen tarkastuspöytäkirja jakeluverkon haltijan sitä vaatiessa.

7. Liittymän kytkemisen viivästys

7.3.2. Vakiokorvauksen määrä on kahden ensimmäisen viivästysviikon aikana kultakin alkaneelta viivästysviikolta 5 prosenttia liittymismaksusta ja tämän jälkeen kultakin alkaneelta viivästysviikolta 10 prosenttia liittymismaksusta. Vakiokorvausta laskettaessa käytetään perusteena niitä maksuja, joita jakeluverkon haltija julkaisemansa liittymismaksuhinnaston mukaan perii liittymisestä ilman erityisolosuhteista johtuvia korotuksia eli ns. perusliittymismaksua. Liittymissopimuksesta tulee käydä ilmi se liittymismaksun osuus, jonka perusteella vakiokorvaus viivästyksestä maksetaan. Liittäjällä on edellisten kohtien estämättä kuitenkin oikeus saada vahingostaan kohdan 7.4 ja sen alakohtien nojalla vakiokorvauksen ylittävä korvaus.

7.3.3. Vakiokorvauksen enimmäismäärä on 30 prosenttia edellisen kohdan mukaisesta perusliittymismaksusta, kuitenkin enintään 1.700 euroa.